

betreft (op zich zelf een niet onbelangrijk punt in het zeearbeidsrecht) naar de voorschriften der Kamers, onder Koninklijke goedkeuring. Die laatste toevoeging doet reeds zonderling aan. Maar nu de vraag: wat gebeurt er, wanneer die voorschriften niet worden nagekomen? — Of eigenlijk gezegd: wat is rehtens nu de positie der Kamers? — Ze wordt in het onzekere gelaten.

Zoo ontstaat dan nu deze situatie, dat ge hebt bepalingen omtrent opleiding, bepalingen omtrent tucht, de regelen die in het autonome bedrijfsrecht zijn vastgesteld, de regelen die in de arbeidsovereenkomst ter zee zijn neergelegd en dat ge bovendien en los daarvan nog hebt Kamers.

En als dan misschien de gedachte mocht opkomen, dat het hier een bedrijf geldt, dat zich moeilijk leent voor zulk een proeve, dan is mijn antwoord: In de Duitsche litteratuur wordt meer dan eens op het mijnbedrijf en het zeevaartbedrijf gewezen als op terreinen, waar het beroeps- en gemeenschapskarakter zich taai heeft gehandhaafd en op dien grond zou eerder moeten geconcludeerd, dat geen recht zich beter dan juist het zeearbeidsrecht leent tot een proeve van bedrijfsorganisatie.

Voor al het gebrek aan verband met het autonome recht acht ik een ernstig bezwaar. Hier bestaan collectieve arbeidsovereenkomsten, deze materie is bovendien wettelijk geregeld, een regeling tot opening der mogelijkheid van bindendverklaring der collectieve arbeidsovereenkomst is in voorbereiding (al is het ontwerp der commissie hieraan voorafgegaan, deze maatregelen waren voor de samenstellers in elk geval zaken, waarmee te rekenen viel), wat wordt de situatie, wanneer naast deze eenheid scheppende regelen geheel los een bedrijfsvertegenwoordiging in de Kamers wordt geschapen? — Hier wordt een publiekrechtelijke kap, bijna zonder verbinding, op een civielrechtelijk fundament geplaatst.

De ontwikkeling van de leer omtrent het bedrijfsongeval leverde zulk een mooi voorbeeld, hoe arbeidsrecht en verbin tenissenrecht elkaar wetenschappelijk ontmoetten en in een civielrechtelijke constructie tot een samenstemmend geheel werden verbonden, hier bij de proeve dezer bedrijfsvertegenwoor diging staat alles los naast elkaar. Ze maakt, *salva reverentia*, den indruk van een praemature oplossing eener zaak, die niet voldoende is voorbereid. Dit resultaat moge teleurstellend zijn, het worde gezien als een aanwijzing, dat het toch inderdaad zoo staat, dat opbouwende arbeid ten deze pas afdoende mogelijk